

319**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA POCZT I TELEGRAFÓW**

z dnia 21 czerwca 1949 r.

w sprawie zmiany ordynacji pocztowej.

Na podstawie art. 6 i 18 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481) zarządza się, co następuje:

§ 1. W ordynacji pocztowej, stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr 45, poz. 392, z 1932 r.

Nr 24, poz. 201, Nr 36, poz. 374, Nr 50, poz. 467, Nr 70, poz. 642, Nr 71, poz. 647, z 1933 r. Nr 23, poz. 190, Nr 63, poz. 473, Nr 66, poz. 499, Nr 80, poz. 573, z 1934 r. Nr 9, poz. 75, Nr 79, poz. 738, Nr 92, poz. 828, z 1935 r. Nr 20, poz. 119, Nr 70, poz. 439; z 1946 r. Nr 38, poz. 232 i z 1947 r. Nr 74, poz. 470) — wprowadza się następujące zmiany:

1) po § 40 dodaje się tytuł „Pokwitowania na uiszczono opłaty i dopłaty pocztowe“ oraz nowy § 40a w brzmieniu:

„§ 40a. Nadawca i odbiorca przesyłki pocztowej jak również nabywca znaczków pocztowych i druków płatnych mogą żądać pokwitowania na uiszczono opłaty i dopłaty pocztowe jak również na nabyte znaczki pocztowe.

Pokwitowanie na uiszczono opłaty pocztowe za przesyłki listowe zwykle opłacone znaczkami pocztowymi sporządza nadawca, a urząd pocztowy potwierdza je przez umieszczenie odcisku datownika oraz podpisu pracownika.

Pokwitowania na uiszczono opłaty i dopłaty pocztowe oraz na nabyte znaczki pocztowe podlegają opłatom w wysokości ustalonej taryfą pocztową. Opłaty uiszczono się przez nalepienie znaczka pocztowego na pokwitowaniu.

Postanowienia powyższe nie dotyczą wydawanych z urzędu pokwitowań na uiszczono należności pocztowe.“;

2) w § 65 po wyrazach „próbki towarów“ dodaje się przecinek i skreśla się wyraz „i“, a po wyrazach „przesyłki mieszane“ skreśla się kropkę i dodaje się wyrazy „i ankiety“;

3) po § 94 dodaje się tytuł „Ankiety“ oraz §§ 94a, 94b, 94c, 94d i 94e w brzmieniu:

„§ 94a. Za ankiety uważa się wypełnione formularze ankietowe, bądź pisma zawierające odpowiedzi na pytania ankietowe. Ankieta może poza tym zawierać wskazówki i objaśnienia odnoszące się do niej, wezwanie do udziału w ankiecie, uzasadnienie odpowiedzi oraz adres nadawcy i odbiorcy, daty i podpisy.

Pod względem sposobu opakowania i zamknięcia ankiety podlegają przepisom niniejszej ordynacji, obowiązującym przy wysyłaniu druków.

Na stronie adresowej przesyłki, w prawym górnym rogu, musi być umieszczony napis „Ankieta“.

§ 94b. Ankiety mogą być wysyłane tylko pod adresem tych osób i instytucji, które zgłosiły pisemnie w Dyrekcji Okręgu Poczty i Telegrafów zamiar przeprowadzenia badań ankietowych za pośrednictwem poczty i których zgłoszenie zostało przez Dyrekcję Okręgu Poczty i Telegrafów przyjęte. Do zgłoszenia muszą być dołączone w dwóch egzemplarzach wzory formularzy ankietowych bądź tekst wezwania, pytań oraz wskazówek i objaśnień.

Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów może bez podania powodów odmówić przyjęcia zgłoszenia.

§ 94c. Opłaty pocztowe za ankiety uiszczono gotówką adresat. Nieprzyjęcie przez adresata ankiety, odpowiadającej warunkom określonym w §§ 94a i 94b, nie zwalnia go od obowiązku uiszczono cięższej na przesyłce opłaty pocztowej.

Od adresata nie pobiera się opłat za ankiety:

- a) nadane jako poleczone,
- b) opłacone całkowicie przy nadaniu.

Za ankietę częściowo opłaconą przy nadaniu uiszczono adresat opłatę w pojedynczej wysokości brakującej opłaty.

§ 94d. Ankiet nie doręcza się adresatom do domu, lecz adresaci obowiązani są podejmować je w urzędzie pocztowym.

§ 94e. Przesyłki nadane jako ankiety, a nie odpowiadające warunkom określonym w § 94a, zwraca się nadawcom w celu uiszczono taryfowej opłaty przepisanej dla listów lub kartek pocztowych, w razie zaś niemożności zwrotu uważa się je za niedoreczalne. Przesyłki takie, nadeszłe omyłkowo do urzędów pocztowych oddawczych, jak również przesyłki nadeszłe pod adresem osób i instytucji, które nie zgłosiły zamiaru przeprowadzenia badań ankietowych za pośrednictwem poczty, lub których zgłoszenie nie zostało przyjęte przez Dyrekcję Okręgu Poczty i Telegrafów — obciąża się dopłatą w wysokości podwójnej brakującej taryfowej opłaty, przepisanej dla listów lub kartek pocztowych.“;

4) w §§ 111, 113 i 114 w miejsce wyrazów „do 200 zł“ wstawia się wyrazy „poniżej 2.000 zł“, a w miejsce wyrazów „ponad 200 zł“ — wyrazy „2.000 zł i wyższą“;

5) w § 115 w miejsce wyrazów „nieprzewyższającej 200 zł“ wstawia się wyrazy „poniżej 2.000 zł“;

6) § 139 otrzymuje brzmienie:

„§ 139. 1) Zainkasowanie należności pieniężnej porucza się urzędowi pocztowemu za pomocą wykazu zleceniowego, przesłanego listem zleceniowym wraz z dokumentami wiarytelnościowymi, lub za pomocą zlecenia inkasowego, które służy do zainkasowania należności bez potrzeby dołączania dokumentu wiarytelnościowego.

Mogą być używane blankiety zleceń inkasowych:

- a) urzędowego wzoru,
- b) prywatnego wzoru — w zależności od potrzeb nadawcy.

2) Za pomocą jednego wykazu zleceniowego można poruczyć zainkasowanie należności pieniężnej z jednego do pięciu dokumentów wiarytelnościowych, płatnych w różnych terminach i przez różnych dłużników.

Do każdego dokumentu wiarytelnościowego przesłanego w liście zleceniowym winien być dołączony przekaz zleceniowy lub blankiet nadawczy P.K.O.

Wyjątki od zasady, dopuszczającej przesłanie przy jednym wykazie zleceniowym więcej aniżeli pięciu

dokumentów wierzytelnościowych, ustala dla pewnych rodzajów dokumentów wierzytelnościowych Minister Poczty i Telegrafów.

3) Kwota jednego dokumentu wierzytelnościowego nie może przewyższać kwoty, dozwolonej dla przekazu zleceniowego, kwoty zaś weksli przeznaczonych do protestu nie mogą przewyższać kwot ustalonych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości, wydanym w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów o sporządzaniu przez urzędy i agencje pocztowe protestu weksli.

Za pomocą jednego zlecenia inkasowego można poruczyć zainkasowanie należności pieniężnej do kwoty, dozwolonej dla przekazów inkasowych.

4) Zlecenia inkasowe prywatnego wzoru winny być nadawane przy wykazie zleceń inkasowych, sporządzonym przez nadawcę w dwóch egzemplarzach przez kalkę — oddzielnie dla każdego urzędu pocztowego, który ma wykonać zlecenie. Wykaz winien zawierać w nagłówku imię, nazwisko i adres zleceniodawcy oraz rubryki: Nr kolejny, nazwisko i imię dłużnika, kwotę zlecenia, datę wykupienia zlecenia, datę przekazania zainkasowanej kwoty, datę zwrotu niewykupionego zlecenia oraz uwagi; zleceniodawca wypełnia nagłówek oraz trzy pierwsze rubryki. Wszystkie zlecenia inkasowe winny być zaopatrzone w prawym górnym rogu kolejnym numerem wpisu w wykazie.

Przy jednym wykazie, składającym się z jednej lub kilku kartek, może być przesłana dowolna ilość zleceń inkasowych.“;

7) w § 141 na końcu ustępu pierwszego skreśla się kropką oraz dodaje się wyrazy: „lub okręgu doręczeń listonosza wiejskiego“; ponadto skreśla się cały ustęp drugi;

8) w § 142 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Wysyłanie w listach zleceniowych wykazów zleceniowych z wekslami do protestu, przeznaczonymi dla odbiorców w miejscowościach, należących do zamiejscowego obszaru pocztowego, nie obsługiwanego przez listonosza wiejskiego, jest niedozwolone.“;

9) § 144 otrzymuje brzmienie:

„§ 144. Nakład wykazów zleceniowych i zleceń inkasowych urzędowego wzoru zarządza Minister Poczty i Telegrafów. Blankiety zleceń inkasowych prywatnego wzoru oraz wykazy zleceń inkasowych sporządza nadawca. Bez zezwolenia zarządu poczty nie wolno używać prywatnego nakładu wykazów zleceniowych oraz zleceń inkasowych urzędowego wzoru.“;

10) w § 145 pierwsze zdanie w ustępie drugim otrzymuje brzmienie:

„Kwotę zlecenia w wykazie zleceniowym podaje nadawca w złotych cyframi i słowami“;

W tymże paragrafie ustęp dziewiąty i następne otrzymują brzmienie:

„Zlecenia inkasowe urzędowego wzoru wypełnia nadawca w sposób podany w ust. 1. Zlecenie inkasowe

prywatnego wzoru może mieć dowolną treść i układ, np. nie pokwitowanego rachunku, nie potwierdzonego kwitu itp.; zlecenie takie może być wykonane atramentem lub innym dowolnym sposobem.

Do zleceń inkasowych, wysyłanych w kopertach jako listy zleceniowo-inkasowe zgodnie z przepisem § 151, nadawca winien dołączyć odpowiednią ilość przekazów inkasowych lub blankietów nadawczych P.K.O. Nadawca może dołączyć przekaz inkasowy lub blankiet nadawczy P.K.O. do każdego zlecenia inkasowego, wyrażając przez to życzenie, aby zainkasowaną kwotę przekazano mu oddzielnie z każdego zlecenia. Przy zleceniach prywatnego wzoru nadawca może również wyrazić życzenie przez zamieszczenie stosownej uwagi na wykazie zleceń inkasowych, aby zainkasowane kwoty przekazano mu łącznie po załatwieniu wszystkich zleceń inkasowych objętych danym wykazem lub po upływie terminu podjęcia, dołączając w tym przypadku tylko jeden przekaz inkasowy lub jeden blankiet nadawczy P.K.O. W pozostałych przypadkach kwoty zainkasowane w jednym dniu i przeznaczone dla jednego zleceniodawcy przekazuje się łącznie jednym przekazem lub blankietem nadawczym P.K.O. Należność za zużyte przez urząd pocztowy przekazy inkasowe lub blankiety P.K.O., w zastępstwie brakujących, potrąca się z zainkasowanej kwoty.

Przekaz inkasowy lub blankiet nadawczy P.K.O. wypełnia nadawca analogicznie jak przy zleceniach pocztowych z tą różnicą, że przy oczekiwanym zbiorowym przekazaniu zainkasowanych kwot nie zamieszcza żadnych uwag odnoszących się do zaksiązkowania kwoty zainkasowanej, a jako wpłacającego (nadawcę) wpisuje zamiast nazwiska dłużnika nazwę tego urzędu pocztowego, który zlecenie ma wykonać.

W wykazie zleceniowym i zleceniu inkasowym urzędowego wzoru nadawca może umieścić zarządzenia, wskazane w § 198.

Oprócz szczegółów wyżej przytoczonych nie wolno nadawcy umieszczać na wykazie zleceniowym, przekazie zleceniowym, zleceniu inkasowym, przekazie inkasowym i na blankiecie nadawczym P.K.O. żadnych innych uwag, mających charakter korespondencji, ani też dołączać korespondencji do listu zleceniowego lub do zlecenia inkasowego.“;

11) w § 146 w ustępie drugim, w zdaniu drugim wyrazy: „i groszach cyframi, kwota złotych także słowami“ zastępuje się wyrazami: „cyframi i słowami“ oraz skreśla się wyrazy objęte nawiasem, zastępując je wyrazami: „i słowami“;

12) w § 147 skreśla się pierwszy ustęp;

13) w § 148 skreśla się ustęp drugi;

14) w § 150 początek pierwszego zdania aż do słów „nadawca wysyła w kopercie“ zastępuje się wyrazami: „Wypełniony wykaz zleceniowy wraz z dokumentami wierzytelnościowymi i przekazami zleceniowymi lub blankietami nadawczymi P.K.O.“;

15) § 151 otrzymuje brzmienie:

„§ 151. Listy zleceniowe muszą być nadawane jako listy polecane i opłacone przy nadaniu według taryfy dla listów poleconych.

Zlecenie inkasowe urzędowego wzoru, wysyłane pojedynczo nadaje się i opłaca w sposób ustalony dla kartek pocztowych; zlecenia takie z dołączonymi wezwaniami do zapłaty i przekazami inkasowymi lub blankietami nadawczymi P.K.O., jak również zlecenia inkasowe prywatnego wzoru, wysyłane przy wykazie zleceń inkasowych, winny być nadawane w urzędzie pocztowym, jako listy „zleceniowo-inkasowe“, w otwartej kopercie, zaadresowanej do urzędu pocztowego, który zlecenie ma wykonać.

Miejscowe zlecenia inkasowe mogą być nadawane bez opakowania (koperty).

Zlecenia inkasowe urzędowego wzoru, wysyłane w listach zleceniowo-inkasowych mogą być nadawane za pomocą książki lub arkusza nadawczego, zaś zlecenia inkasowe prywatnego wzoru winny być w każdym przypadku nadawane za pokwitowaniem na kopii wykazu zleceń inkasowych.

Zlecenia inkasowe wysyłane pojedynczo bez kopert i listy zleceniowo-inkasowe mogą być przyjmowane jako przesyłki polecone za uiszczeniem taryfowej opłaty. Opłata za polecenie winna być uiszczona przez nalepienie znaczków pocztowych na zleceniu inkasowym lub na kopercie listu zleceniowo-inkasowego.

Opłatę za nadanie i przesłanie zleceń inkasowych prywatnego wzoru uiszcza nadawca przez nalepienie na wykazie zleceń inkasowych znaczków pocztowych opłaty na kwotę, odpowiadającą łącznej opłacie od wszystkich zleceń inkasowych, objętych danym wykazem; w razie trudności technicznych opłata może być uiszczona gotówką.

Poza opłatą uiszczoną przy nadaniu, z zainkasowanej kwoty potrąca się taryfową opłatę za inkasowanie i za przesłanie zainkasowanej kwoty.

Znaleziony w skrzynce pocztowej list zleceniowy nieopłacony lub niedostatecznie opłacony zwraca się nadawcy. W przypadku niepodania adresu nadawcy ustala się go na podstawie zawartości listu po komisyjnym otwarciu koperty.

Znaleziony w skrzynce pocztowej list zleceniowo-inkasowy odsyła się do załatwienia właściwemu urzędowi pocztowemu po stwierdzeniu, że zlecenia inkasowe stanowiące zawartość listu są całkowicie opłacone i przepisowo wypełnione, w przeciwnym razie list zwraca się nadawcy; również zwraca się nadawcy wyjęte ze skrzynki pocztowej pojedyncze zlecenia inkasowe, o ile nie są całkowicie opłacone lub przepisowo wypełnione.“;

16) w § 152 skreśla się ust. 2;

17) w § 168 w miejsce wyrazów: „3.000 zł“ wstawia się wyrazy: „5.000 zł“;

18) w § 208 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W miejscowym obszarze pocztowym i w obszarze doręczeń listonosza wiejskiego doręcza się adresatom do domów zwykle przesyłki listowe, polecone przesyłki listowe bez pobrania, przesyłki z czasopismami o wadze jednej przesyłki nie przewyższającej wagi ustalonej dla listów oraz dokumenty oddawcze na wszelkie inne rodzaje przesyłek rejestrowanych, a przy prze-

kazach pocztowych i telegraficznych oraz przesyłkach z czasopismami o wyższej wadze — zawiadomienia o nadejściu.“;

19) w § 209 w zdaniu pierwszym skreśla się wyraz: „rejestrowanych“;

20) w § 238 liczbę „1.000“ powtórzoną czterokrotnie zastępuje się liczbą „5.000“;

21) w § 341 pkt 1) otrzymuje brzmienie:

„1) protest miałby być sporządzony z powodu niezapłacenia sumy, przekraczającej sumę dozwoloną rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości do protestowania przez urząd pocztowy“,

w punktach 2) i 3) tegoż paragrafu skreśla się zdanie drugie;

22) w § 376 skreśla się pkt 1) i 3) oraz dodaje się nowy ustęp w brzmieniu:

„Dyrektor Okręgu Poczt i Telegrafów może odmówić stosowania taryfy dla czasopism.“;

23) § 379 otrzymuje brzmienie:

„§ 379 (1) Do nadawania czasopism uprawnieni są wydawcy oraz instytucje i przedsiębiorstwa kolportażowe.

(2) Pod używanym w dalszych postanowieniach niniejszej ordynacji pojęciem „wydawca“ należy rozumieć także instytucję i przedsiębiorstwo kolportażowe.

(3) Urzędem nadawczym dla czasopisma jest urząd, w którym wydawca złoży zawiadomienie wysyłkowe.

(4) Jeżeli w tej samej miejscowości jest kilka urzędów, zawiadomienie wysyłkowe może być złożone tylko w urzędzie dworcowym, w jego zaś braku — w urzędzie oznaczonym numerem pierwszym.“;

24) § 383 otrzymuje brzmienie:

„§ 383. (1) Wydawca może w jednej przesyłce wysłać łącznie egzemplarze różnych czasopism.

(2) Dla każdego czasopisma wysyłanego łącznie w jednej przesyłce należy złożyć oddzielne zawiadomienie wysyłkowe.“;

25) w § 384 ust. (3) zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Na przesyłce zawierającej egzemplarze różnych czasopism powinny być podane tytuły i ilości egzemplarzy każdego czasopisma.“;

26) w § 385 skreśla się ust. (2), zmienia się odpowiednio numerację dalszych ustępów i po dotychczasowym ust. (4) dodaje się nowy ustęp (4) w brzmieniu:

„(4) Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów może na wniosek wydawcy zwolnić go od prowadzenia księgi rozsyłkowej.“;

27) w § 387 ust. (5) otrzymuje brzmienie:

„(5) Przy wysyłaniu w jednej przesyłce łącznie egzemplarzy różnych czasopism należy dla każdego czasopisma użyć oddzielnej kartki gazetowej książki nadawczej.“;

28) § 393 skreśla się;

29) w § 394 ust. (1) skreśla się pkt b);

30) w § 395 ust. (2) skreśla się wyrazy: „oraz egzemplarzy innych czasopism, wysyłanych łącznie z czasopismem głównym w prenumeracie zbiorowej“;

31) po § 395 dodaje się nowy § 395a w brzmieniu:

„§ 395a. Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów ma prawo ustalenia na wniosek wydawcy regulowania należności związanych z wysyłką czasopism na zasadzie kredytowania z zastosowaniem obrotu bezgotówkowego.“;

32) w § 396 po ust. (3) dodaje się nowy ust. (4) w brzmieniu:

„(4) W uzasadnionych przypadkach Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów może na wniosek wydawcy zmniejszyć lub anulować dopłaty przewidziane w ustępie pierwszym i drugim.“;

33) w § 400 skreśla się ust. (4).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1949 r.

Minister Poczty i Telegrafów: *W. Szymanowski*